

LOC Zeggenschap in zorg Position paper fusietoets zorginstellingen

Vorm volgt inhoud.

Voor LOC staan de beide vragen die ter tafel liggen in het teken van de maatschappelijke ontwikkeling. De decentralisering die nu plaatsvindt en ook de zeggenschap van de burger zijn hierin van evident belang.

Vaak gaat fuseren nog over geld, countervailing power en kritische massa vergroten. De werkelijkheid van alledag is dat deze criteria niet blijken te voldoen. In dat opzicht is LOC van mening dat fusies in het recente verleden meer een doel op zich zijn geworden dan een middel zijn geweest om de kwaliteit te verbeteren. Het fenomeen pigeon holing is hierin van toepassing. Dit wil zoveel zeggen dat we de oplossing (fuseren) kiezen die we kennen en daarin vergeten te verkennen of er ook andere oplossingen zijn om het doel (optimaliseren van de zorg) te bereiken.

Om goed zicht te krijgen op het te bereiken doel, waarin in ieder geval kwaliteit en klantwaarde centraal dienen te staan, is het van belang dat er goed zicht ontstaat op wat de zogenaamde belanghouders er van vinden. LOC is nog niet overtuigd of dit een wettelijke fusietoets moet zijn.

Bij fusietoets dreigt het accent weer te komen te liggen op het toetsen achteraf. Ook is het een wettelijk middel dat het gevaar in zich draagt dat we weer meer over de regels en de systemen gaan praten dan over de werkelijke bedoeling. Uiteraard nemen posities, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende gremia als ook raden van toezicht hierin een belangrijke plek in en is het ook van belang dat er geen rolvermenging plaatsvindt. Echter, de tijdvolgeloosheid in het proces acht LOC van evident belang.

De huidige maatschappij ontwikkelt zich dusdanig dat organiseren belangrijker wordt dan een organisatie zelf. Ketenvorming, decomposities, lokale aansluiting, menselijke maat zijn kernbegrippen geworden. Vormen als corporaties waarbij ook cliënten/patiënten actief mee participeren zijn inmiddels vaker vertoonde configuraties geworden.

Bij een fusietoets dreigt iets passiefs te ontstaan. Cliënten en ook vertegenwoordigers als cliëntenraden vormen zich langzaam maar zeker om tot actievare en deskundige gremia die een actieve rol kunnen spelen bij het gesprek over welk doel wordt gediend en welke configuratie of 'schaal' hiervoor het meest dienstbaar zou zijn. LOC heeft zich in de afgelopen periode omgevormd tot een organisatie die cliëntenraden ook op dit terrein actief wil ondersteunen. Strategische vraagstukken binnen organisaties dienen integraal vanuit het gezichtspunt van de verschillende belanghouders te worden gezien. Dat zijn nieuwe rollen en vraagt van cliëntenraden zich niet meer alleen toetsend en passief gedragen maar binnen het proces het geluid laten horen dat het belang van de cliënt/bewoner of patiënt dient.

LOC ook van mening dat in het formele proces de daarvoor aangewezen gremia als b.v. ZIN en IGZ hun rol moeten innemen. Schaal en fusie zijn immers aspecten van kwaliteit.

Kortom LOC is voorstander voor een procesvorm waarbij op het juiste moment door de juiste belanghouder invloed kan worden uitgeoefend op het proces. Dit op basis van inhoudelijke argumenten die niet zozeer starten bij een gesprek over de vorm maar over de kwaliteit en de klantwaarde. Uiteindelijk zal naar onze overtuiging dan ook gemakkelijker een keuze voor de vorm kunnen worden gemaakt.

Utrecht, 24 juni 2015